

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра обліку та оподаткування

«З А Т В Е Р Д Ж У Ю»
Перший проректор
доцент Ірина ФЕДІВ
« 31 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність: 274 «Автомобільний транспорт»

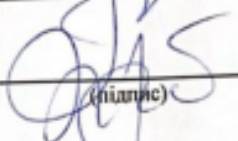
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Робоча програма з дисципліни Оподаткування підприємств для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 Автомобільний транспорт

Розробник: Оксана Прокопишин, к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування
Протокол від «29» 08 2023 року № 1

Завідувач кафедри обліку та оподаткування

_____ (підпис) (Людмила ГНАТИШИН)
(ім'я та прізвище)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету управління, економіки та права

Протокол від «30» 08 2023 року № 1

Голова методичної комісії факультету управління, економіки та права

_____ (підпис) (Володимир КОВАЛІВ)
(ім'я та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 274 Автомобільний транспорт

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Характеристика навчальної дисципліни:

Вибіркова

Кількість кредитів 3

Загальна кількість годин – 90

Вид контролю: залік

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 114,3 %

2. Програма навчальної дисципліни План лекційних занять з дисципліни

Тема 1. Загальні основи оподаткування.

- 1.1. Податки як соціально-економічна категорія.
- 1.2. Класифікація податків, її ознаки та види.
- 1.3. Об'єктивна необхідність податків.
- 1.4. Основні функції і призначення податків.
- 1.5. Поняття елементів податку.
- 1.6. Поділ податків за економічним змістом на прямі та непрямі.
- 1.7. Класифікація за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють – загальнодержавні та місцеві податки.
- 1.8. Основні напрямки регулювання економіки та соціальної сфери.
- 1.9. Методи побудови податкових ставок.

Тема 2. Організація податкової системи.

- 2.1. Податки в системі державних доходів.
- 2.2. Податкова політика.
- 2.3. Податкова система України.
- 2.4. Принципи організації податкової системи.
- 2.5. Чинники, що визначають структуру податкової системи.

Тема 3. Державна податкова служба України.

- 3.1. Історія формування податкової служби в Україні.
- 3.2. Структура податкової служби України, її основні завдання.
- 3.3. Функції державного та базового рівня Державної податкової служби України.
- 3.4. Податкова дисципліна та податкова робота.

Тема 4. Податок на додану вартість в системі непрямого оподаткування.

- 4.1. Характеристика непрямих податків, їх призначення.
- 4.2. Платники ПДВ. Об'єкти оподаткування, ставка.
- 4.3. Визначення суми податкового зобов'язання та податкового кредиту.
- 4.4. Пільги, щодо сплати ПДВ.
- 4.5. Операції, що оподатковуються за ставкою 0%.
- 4.6. Порядок оподаткування ПДВ. Терміни подання звітності.

Тема 5. Акцизний податок та особливості його справляння.

- 5.1. Акцизний податок як форма специфічного акцизу.
- 5.2. Платники акцизного податку та об'єкт оподаткування.
- 5.3. Механізм обчислення акцизного податку.
- 5.4. Маркування підакцизних товарів.
- 5.5. Порядок та терміни сплати акцизного податку.

Тема 6. Податок на прибуток підприємств.

- 6.1. Економічна сутність та форми оподаткування прибутку юридичних осіб.
- 6.2. Платники податку та об'єкт оподаткування.
- 6.3. Амортизація основних фондів та її вплив на об'єкт оподаткування.
- 6.4. Звітність, порядок нарахування та терміни сплати податку на прибуток.
- 6.5. Ставки податку, податковий період, врахування від'ємного значення об'єкта оподаткування у результатах наступних податкових періодів.

Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).

- 7.1. Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування.
- 7.2. Поняття «податкова знижка». Витрати, які включаються до податкової знижки. Обмеження щодо застосування податкової знижки.
- 7.3. Поняття «податкова соціальна пільга». Категорії податкової соціальної пільги. Обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги.
- 7.4. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету.

Тема 8. Рентна плата та екологічний податок.

- 8.1. Види рентної плати, їх ставки, об'єкти оподаткування, база оподаткування, порядок обчислення та строки сплати.
- 8.2. Платники екологічного податку, ставки податку, порядок обчислення та сплати.

Тема 9. Мито в системі непрямого оподаткування.

- 9.1. Роль митного тарифу у системі регуляторних інструментів держави.
- 9.2. Роль митної вартості в системі митного оподаткування та порядок її визначення.
- 9.3. Система митного оподаткування в Україні.
- 9.4. Митні збори як різновид митних платежів.

9.5. Митні пільги.

Тема 10. Місцеві податки і збори.

- 10.1. Поняття податку на майно, платники, ставки та порядок його сплати.
- 10.2. Місцеві збори: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір.

Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

- 11.1. Економічна сутність, значення та порядок переходу на спрощену систему оподаткування.
- 11.2. Застосування спрощеної системи оподаткування для підприємців-фізичних осіб.
- 11.3. Застосування спрощеної системи оподаткування для підприємців-юридичних осіб.

Тема 12. Єдиний соціальний внесок.

- 12.1. Правове забезпечення єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
- 12.2. Платники єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та їх облік.
- 12.3. Права та обов'язки платника єдиного внеску.
- 12.4. Порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску, штрафні санкції.

Тема 13. Ухилення від податків і перекладання податків.

- 13.1. Економічна сутність, причини та наслідки ухилення від оподаткування в Україні.
- 13.2. Легальні способи несплати податків. Незаконні методи мінімізації податкових платежів.
- 13.3. Відповідальність за порушення податкового законодавства в Україні.

Тема 14. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.

- 14.1. Податкова політика як один з методів державного регулювання економіки.
- 14.2. Макроекономічне регулювання.
- 14.3. Мікроекономічне регулювання податкової політики.
- 14.4. Податки та інфляція.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Рік підготовки III Семестр VI						
Тема 1. Загальні основи оподаткування.	8	2	4	-	-	3
Тема 2. Організація податкової системи.	8	1	2	-	-	3
Тема 3. Державна податкова служба України.	8	1	2	-	-	3
Тема 4. Податок на додану вартість в системі непрямого оподаткування.	9	1	2	-	-	3
Тема 5. Акцизний податок та особливості його справляння.	9	1	2	-	-	3
Тема 6. Податок на прибуток підприємств.	9	1	2	-	-	3
Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).	9	1	2	-	-	3
Тема 8. Рентна плата та екологічний податок.	9	1	2	-	-	3
Тема 9. Мито в системі непрямого оподаткування.	9	2	4	-	-	3
Тема 10. Місцеві податки і збори.	8	1	2	-	-	3
Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.	9	1	2	-	-	3
Тема 12. Єдиний соціальний внесок.	9	1	2	-	-	3
Тема 13. Ухиляння від податків і перекладання податків.	8	1	2	-	-	3
Тема 14. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.	8	1	2	-	-	3
Разом	90	16	32	-	-	42
Індивідуальні завдання						
Екзамен				-	-	-
Усього годин	90	16	32	-	-	42

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1.	Загальні основи оподаткування.	4
2.	Організація податкової системи.	2
3.	Державна податкова служба України.	2
4.	Податок на додану вартість в системі непрямого оподаткування.	2
5.	Акцизний податок та особливості його справляння.	2
6.	Податок на прибуток.	2
7.	Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).	2
8.	Рентна плата та екологічний податок.	2
9.	Мито в системі непрямого оподаткування.	4
10.	Місцеві податки і збори.	2
11.	Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.	2
12.	Єдиний соціальний внесок.	2
13.	Ухиляння від податків і перекладання податків.	2
14.	Податкова політика в системі державного регулювання економіки.	2
	РАЗОМ	32

5. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1.	Загальні основи оподаткування.	3
2.	Організація податкової системи.	3
3.	Державна податкова служба України.	3
4.	Податок на додану вартість в системі непрямого оподаткування.	3
5.	Акцизний податок та особливості його справляння.	3
6.	Податок на прибуток.	3
7.	Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).	3
8.	Рентна плата та екологічний податок.	3
9.	Мито в системі непрямого оподаткування.	3
10.	Місцеві податки і збори.	3
11.	Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.	3
12.	Єдиний соціальний внесок.	3
13.	Ухиляння від податків і перекладання податків.	3
14.	Податкова політика в системі державного регулювання економіки.	3
	РАЗОМ	42

6. Методи навчання

1. **Словесні методи** (розповідь, пояснення, бесіда, лекція).
2. **Наочні методи**
– ілюстрація (картинки, таблиці, моделі, муляжі, малюнки тощо).
3. **Практичні методи:**
- вправи, тести, практичні роботи, реферати, курсова робота.

7. Методи контролю

1. **Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).
2. **Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка** (диктанти, рішення задач і прикладів, складання тез, виконання схем та рисунків, підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо)).
3. **Практична перевірка** (розробка документації, виконання практичної роботи, аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань, ділові ігри і т. д.
4. **Стандартизований контроль** (тести).
Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

8. Результати навчання

У результаті засвоєння окремих тем із дисципліни «*Оподаткування підприємств*» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набувають знання, уміння та компетентності, що відповідають вимогам ОП «*Автомобільний транспорт*» спеціальності 274 «*Автомобільний транспорт*».

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
1	2
ЗК 1	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 8	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК 11	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
ЗК 12	Здатність працювати у міжнародному контексті
ФК 12	Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту, здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю.
ПРН 21.	Організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського,

	статистичного, бухгалтерського та фінансового) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту.
ПРН 22.	Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)													
Модуль 1 (50 балів)								Модуль 2 (50 балів)					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14
6	6	6	7	7	6	6	6	8	8	8	8	9	9

T1, T2 ... T14 – теми

10. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань, рефератів і кваліфікаційних робіт.

11. Рекомендована література

Базова

1. Коптева Г. М. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / Г. М. Коптева ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : підруч. НТУ «ХП», 2018. 493 с.
2. Митна справа : підруч. / А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк [та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с.
3. Податкова система : навч. посіб. / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. [та ін.] ; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Діса плюс, 2019. 402 с.
4. Податкова система : навч. посіб. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 416 с.
5. Сідельникова Л. П., Чижова Т. В., Якуша Я. В. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2013. 424 с.
6. Теорія оподаткування : навч. посіб. [Електронний ресурс] / А. А. Макурін ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с.
7. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підруч. / М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, М. І. Беленкова [та ін.] ; за ред. М.Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2016. 1040 с.

Допоміжна

1. Жук Є. М. Стимулювання підприємницької діяльності на підставі удосконалення податкового регулювання [Електронний ресурс]. URL: <http://intkonf.org/> zhuk-em-stimulyuvannyapidpriemnitskoyi-diyalnosti-na-pidstavitudoskonalennya-podatkovogoregulyuvannya.

2. Міжнародна практика застосування спрощених (спеціальних) режимів оподаткування малого підприємництва та необхідність її адаптації й застосування в Україні: матеріали аналітичного центру «Академія» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.academia.org.ua>

3. Обліково-аналітичне забезпечення й оподаткування розвитку суб'єктів агробізнесу та сільських територій : кол. монографія / за заг. ред. Мармуль Л. О. Херсон : Айлант, 2019. 334 с.

4. Хомутенко В. П., Луценко І. С., Хомутенко А. В. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса : Атлант, 2015. 314 с.

5. Червінська О. С., Паранчук С. В. Досвід окремих країн світу в оподаткуванні прибутку підприємств [Електронний ресурс]. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/7730/1/12.pdf>

6. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Простір-М, 2018. 298 с.

Нормативно-правова

1. Бюджетний кодекс України / *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2010. № 50-51, ст.572 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

2. Кримінальний кодекс України – Закон України від 05.04.2001 № 2341-III в редакції Закону від 07.03.02р. № 3111 / *Відомості Верховної Ради України*, 2001, N 25-26, ст.131). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

3. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

4. Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою КМУ від 22.12.2010 р. № 1170 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

5. Податковий кодекс України від 01.01.2018 року № 2755-17. *Відомості Верховної Ради України*. URL : www.rada.gov.ua

6. Про адміністративні порушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-X, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями № 3332-VI від 12.05.2011 р. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів : Закон України від 19.12.1995 р. №481/95-ВР.

9. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Постанова КМУ від 29 грудня 2010 р. № 1246 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

10. Про затвердження форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення : Наказ Міністерства фінансів України від 22.09.2014 N 958, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.10.2014 р. за № 1228/26005 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

11. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 21.01.2014р. № 49 [Електронний ресурс]. URL: <http://search.ligazakon.ua>

12. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

13. Про Митний тариф України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2371 в редакції Закону N 2829-VI (2829-17) від 21.12.2010 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

12. Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Адреси бібліотек

1. Бібліотека Інституту аграрної економіки НАН України – 01127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10;

2. Бібліотека Інституту регіональних досліджень НАН України – 70026, Львів, вул. Козельницька, 4;

3. Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН України – м. Львів, вул. В. Стефаника, 2.

4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського – м. Київ, Голосіївський район, Проспект Голосіївський, будинок 3.

Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

www.rada.gov.ua.

www.dtk.com.ua

<http://moodle.lnup.edu.ua>

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
64-74	D		
60-63	E	не задовільно	не зараховано
35-59	FX		
1-34	F		